Fra Det Kgl. Biblioteks tekstportal (tekster.kb.dk)

Forfatter: Quaade, George Joachim

Titel: BREV TIL: Rosenørn-Lehn, Otto Ditlev FRA: Quaade, George Joachim (1874-08-18)

Citation: Quaade, George Joachim: ”BREV TIL: Rosenørn-Lehn, Otto Ditlev FRA: Quaade, George Joachim (1874-08-18)”, i *Det nordslesvigske Spørgsmaal, 1864-1879 - aktstykker og breve til belysning af den danske regerings politik (3. bind)*, Henrik Koppels, s. 293. Onlineudgave fra Danmarks Breve: https://tekster.kb.dk/text/letters-001825006-003-shoot-L0018250060030194.pdf (tilgået 17. april 2024)

Anvendt udgave: Det nordslesvigske Spørgsmaal, 1864-1879 - aktstykker og breve til belysning af den danske regerings politik (3. bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

Læs Public Domain-erklæringen

Kammerherre Quaade, Gesandt i Berlin, til Udenrigsminister Baron Rosenørn-Lehn.
Hindsgavl, 18. August 1874.

Kjære Excellence,

Det er ganske vist en meget ubehagelig Artikel, [1)] Dagbladet har bragt om de fornyede Forfølgelser i Slesvig, og det Allerubehageligste derved er at der ikke synes at kunne gjøres Noget hvoraf Resultatet vilde være til nogensomhelst Nytte, ialfald for Sagen selv.

Det skulde hellerikke undre mig, om der kom flere lignende Artikler i samme eller andre Blade, thi den danske Presse, især den Deel deraf som altid har gjort sig til Opgave at lede eller veilede den danske Regjerings slesvigske Politik, kan ikke vel undlade, ved Leiligheder som den her omhandlede, at tale saaledes som den nu har talt, da ellers de dansksindede Slesvigere kunde troe sig forladte af deres Landsmænd i Kongeriget, og saadan Tale lettes meget ved de i det danske avislæsende Publicum herskende temmelig vrange Forestillinger om statsretlige Forhold og om Folkeretten.

Det er unægtelig den danske Regjerings Pligt, at beskytte de danske Undersaatter i Udlandet og forsvarlig at varetage deres Ret, naar de have en Ret; men enhver uafhængig Stat har og vil sikkert aldrig fraskrive sig Retten til at fjerne fra sit Territorium enhver Fremmed hvis Nærværelse falder den besværlig, og ligeoverfor denne Ret kan den danske Regjering ikke fordre, at den preussiske Regjering skal paa sit Territorium give Ophold til Danske som, under dette Ophold, deeltage i og fremme en Virksomhed som nu engang fra preussisk Side ansees for stridende mod preussiske Interesser. Alt hvad den danske Regjering er berettiget til efter Folkeretten, er at gjøre den preussiske Regjering det temmelig overflødige Spørgsmaal, hvorfor den har udviist de omhandlede danske Undersaatter; men naar saa det Svar som kan ventes, er modtaget, vil man hverken kunne protestere s. 294eller tale høit, thi baade til det ene og til det andet hører der, at vi have en Ret at staae paa, og en saadan have vi ikke.

Men skjøndt saaledes Intet kan gjøres for Sagen selv, nemlig for de fra Slesvig udviiste danske Undersaatter, kan der dog maaskee spørges, om ikke noget kunde gjøres for at værne om den danske Regjerings Værdighed, forsaavidt denne maatte ansees krænket, og da navnlig for at vise, at det i denne Henseende Fornødne ikke var forsømt.

Jeg har meget vanskeligt ved at besvare dette Spørgsmaal bekræftende. Det Eneste som efter min Mening kan foretages, er nemlig hverken let at udføre eller frit for Fare; og hertil kommer at jeg troer, at andre Regjeringer, f. Ex. den franske, maae taale fuldt saameget som den danske af tydsk Overmod og af det strenge preussiske Regjeringssystem, saa at det er tvivlsomt for mig, om den danske Regjering taber i sin Værdighed ved, for andre større Interessers Skyld, i nærværende Tilfælde at forholde sig passiv ligeoverfor Overmagten, afventende bedre Tider. Men skal Noget gjøres, kan det, saavidt jeg kan skjønne, ikke bestaae i Andet end at der fra dansk Side søges indledet en Depesche-Vexel med den preussiske Regjering eller Udenrigsdepartementet i Berlin.

Mundtlige Forestillinger gjorte i Berlin af den danske Gesandt ville aldrig svare til Øiemedet; thi medens, som sagt, Intet vilde bringe de udviiste Danske tilbage til Slesvig, vilde naturligviis Gesandtens Beretninger om hvad han havde sagt og om hvad der var bleven svaret, ikkun blive bekjendte for den danske Regjering; og de vilde altsaa ikke tjene til at stille dennes Virksomhed i det rette Lys ligeoverfor den af Pressen bearbeidede offentlige Mening, medens derimod en Depesche-Vexel eller blot en fra den danske Regjering som Indledning dertil udgaaet Depesche, som jo kunde offentliggjøres og ogsaa maatte være indrettet derpaa, vilde afgive et uomstødeligt Beviis paa at der var gjort det Muligste baade forat beskytte danske Undersaatter og for at værne om den danske Regjerings Værdighed. Denne Form vilde ogsaa være s. 295den som i Almindelighed følges af Regjeringerne i Tilfælde af den heromhandlede Beskaffenhed, naar de overhovedet ville handle.

Selvfølgelig maatte der gaae indtrængende mundtlige Forestillinger til den tydske Gesandt i Kbhvn. forud for Depeschens Afsendelse, og ved denne Leilighed kunde det siges ham, at man, ifald Forestillingerne, efter af ham at have været gjentagne i Berlin, ikke frugtede, — ialfald ikke frugtede saaledes at han bemyndigedes til officielt at berolige den danske Regjering, — saa maatte man gaae den ovenfor betegnede mere formelle Vei; og ved Siden af at den tydske Gesandt i Kbhvn. saaledes anmodedes om at virke hos sin Regjering, vilde naturligviis ogsaa den danske Gesandt i Berlin være at instruere til der paa Stedet at virke i samme Retning.

Depeschen fra den danske Regjering, som maatte være bestemt til at afgives i Gjenpart og altsaa være redigeret paa Fransk, vilde naturligviis være at affatte med den allerstørste Forsigtighed. [1)] Navnlig maatte man fra dansk Side ikke stille sig paa Retsstandpunktet, thi et saadant haves i Virkeligheden slet ikke paa denne Side. Derimod kunde man maaskee, næst at bemærke at allerede den nuværende Grændse gjør det overordentlig vanskeligt at beherske saadanne Rørelser Nord og Syd for Grændsen, som tjene til at forstyrre det gode Naboskab mellem Regjeringerne, fremhæve hvilke Virkninger de slesvigske Autoriteters i den senere Tid fulgte System nødvendigviis maa have i denne Henseende, idet man derhos henviiste til det fra et

politisk Standpunkt Uforsvarlige i at hine Autoriteter i deres Foranstaltninger ganske ignorere Forholdet mellem deres egen og N aboregj eringen.

Herom forbeholder jeg mig imidlertid at tale nærmere med Deres Excellence ved min Ankomst til Kbhvn., hvor jeg under nærværende Forhold vil indtræffe tidligere end jeg s. 296ellers havde bestemt, ligesom jeg ogsaa, saasnart jeg har havt Leilighed til at gjøre H. M. Kongen min skyldige Opvartning, er rede til at afbryde min Congé og vende tilbage til Berlin.

G. Quaade.

Oreby.